

Multimediální podpora výuky klinických a zdravotnických oborů

webový portál LF MU
<http://portal.med.muni.cz>
ISSN 1801-6103

Návod pro uživatele

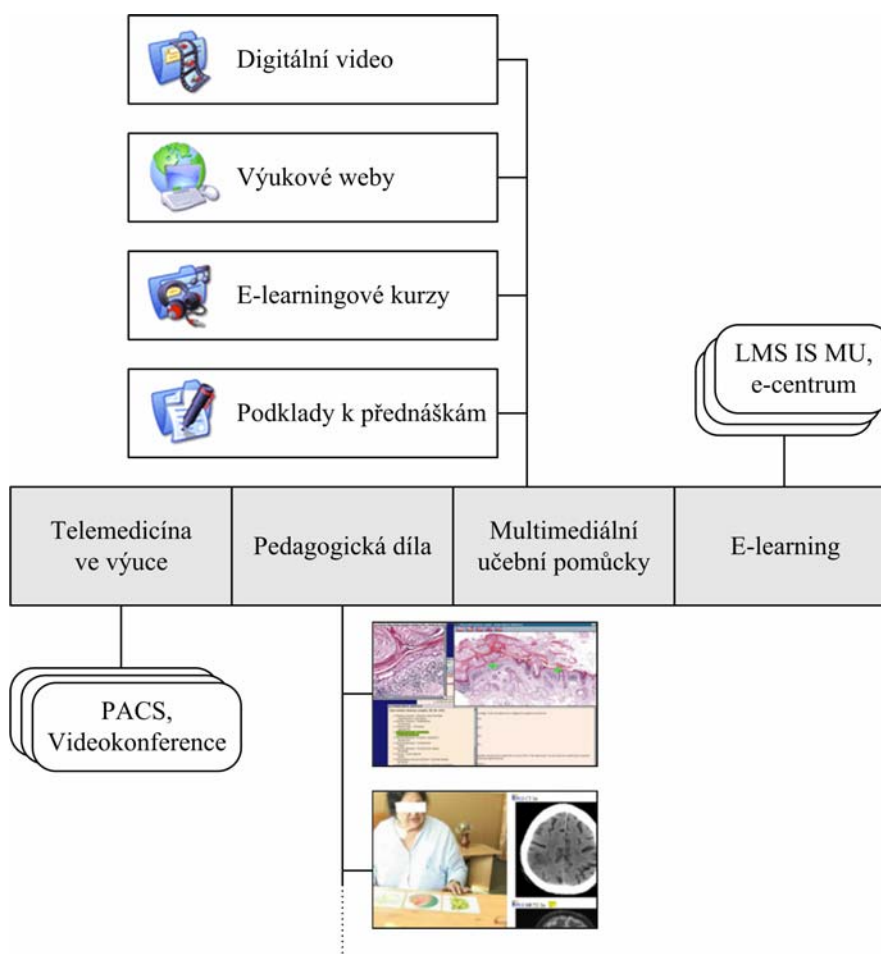
Verze dokumentu

Tento dokument popisuje hlavní uživatelské funkce webového portálu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (dále jen portál) při jeho spuštění v lednu 2006. Aktualizovaná verze tohoto dokumentu je k dispozici ke stažení na adrese <http://portal.med.muni.cz/downloads>.

Pro autory, kteří chtějí zveřejnit své materiály je kromě tohoto dokumentu určen ještě dokument „Návod pro autory“, který je ve své aktuální verze dostupný tamtéž.

Struktura portálu

Pro snadnou orientaci uživatelů ve zveřejňovaných materiálech byla navržena a realizována struktura na obrázku 1. Obsah všech částí je řešen prostřednictvím hypertextových článků s příloženými soubory o různých, běžně používaných formátech (PDF, PPT, atd.).

Obrázek 1: Struktura zveřejňovaných materiálů na webovém portálu LF MU.

Obsahová část **Telemedicína ve výuce** přináší informace o projektu, v rámci kterého je budován tzv. výukový PACS (Picture Archive Communication System), což je systém pro archivaci anonymizovaných snímků a videosekvencí vhodných pro výuku. Data ve formátu DICOM jsou sbírána z mnoha z různých lékařských zobrazovacích modalit. Jsou zde probírány technické, organizační i odborné aspekty řešení výukového archivu budovaného v rámci projektu MeDiMed. Součástí této obsahové části je také populární téma videokonferenční výuky, hlavně jejího rozvoje na LF MU.

Obsah v části **E-learning** zajišťuje Centrum výpočetní techniky (CVT) LF MU. Jsou zde prezentovány informace o možnostech tvorby e-learningových kurzů v LMS (Learn Management System) v rámci informačního systému (IS) MU a jejich zpřístupnění na portálu.

Multimediální učební pomůcky se dále dělí dle jejich typu na:

- digitální video,
- výukové weby,
- e-learningové kurzy,
- podklady k přednáškám.

Pomůcky jsou na portálu umístěny fyzicky nebo jsou zde jen odkazovány. Odkazování se týká hlavně těch materiálů, které nemohou být z technických důvodů provozovány na portálu fyzicky (např. vyžadují speciální databázi, obrazový převaděč apod.). Totéž se týká e-learningových kurzů, pro které je nejvhodnějším umístěním LMS IS MU, kde mohou být navázány na celou řadu dalších služeb IS MU. Pedagogové mohou na portálu zpřístupnit svým studentům podklady k přednáškám nebo jiný jednoduchý výukový materiál (nejčastěji prezentace ve formátu PPT, PPS nebo dokumenty ve formátu PDF).

Pedagogická díla jsou tvořena uceleným materiálem, který se vztahuje minimálně k jednomu předmětu studovanému na LF MU, a to v podobě, která odpovídá tiskem vydaným skriptům. U těchto rozsáhlých děl jsou uvedeny také kontakty na autora a v případě díla uznaného ediční komisí LF MU také údaje o oponentuře, tj. datum provedené recenze a kontakty na posuzovatele. Díla uznaná ediční komisí LF MU jsou na portálu označena logem, viz obrázek 2.

Obrázek 2: Loga označující díla uznaná ediční komisí LF MU. Logem vlevo je označena anotace uznaného díla a větším logem vpravo je označeno dílo samotné. Kliknutím na toto logo uživatel vyvolá v novém okně prohlížeče informace ediční komise LF MU, tj. jména a kontakty na autory a oponenty díla.

Každý vyvěšený didaktický materiál je zařazen do jedné z lékařských disciplín z následujícího seznamu: akutní medicína a toxikologie, alternativní medicína, anatomie, biochemie a chemie, biofyzika, biologie, chirurgie a traumatologie a ortopedie, dermatologie, diabetologie a metabolismus, diagnostika, endokrinologie, farmakologie a farmacie, fyziatrie a léčebná rehabilitace, fyziologie a patofyziologie, gastroenterologie, gynekologie a porodnictví, hematologie a onkologie, histologie a embryologie, imunologie a alergologie, infekologie a

mikrobiologie, kardiologie, lékařská genetika, neurologie a neurochirurgie, oftalmologie, otorinolaryngologie, patologie, pediatrie a neonatologie, pneumologie, psychiatrie a psychologie, radiologie, revmatologie, sexuologie, stomatologie, urologie a nefrologie, vnitřní lékařství, výživa, zdravotní sestry a ošetřovatelství.

Navigace na portálu

Uživatel se na portálu orientuje prostřednictvím: horizontálního menu (obsahové části), vertikálního menu (typy vyvěšovaných učebních pomůcek), pomocí filtru lékařských disciplín a k dispozici má dále jednoduché a rozšířené vyhledávání. Nalezené didaktické materiály jsou seříděné a stránkované dle uživatelského nastavení.

Horizontální menu

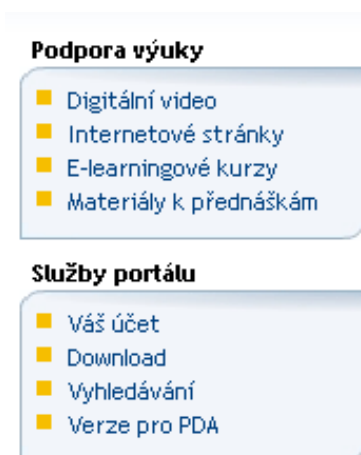
Pomocí základního vodorovného menu je možné volit jednu z obsahových sekcí, viz obrázek 3. Zvolená (aktivní) sekce je indikována zvýrazněnou záložkou a dále nadpisem celé stránky.

Obrázek 3: Obsahové sekce jsou rozdělené pomocí horizontálního menu.

Vertikální menu

V levém vertikálním menu (viz obrázek 4) najde uživatel odkazy na seznamy vyvěšených multimediálních učebních pomůcek dle jejich typu a dále odkazy na uživatelské služby (viz dále).

Obrázek 4: Levé vertikální menu odkazuje na seznamy multimediálních pomůcek dle jejich typu a dále na uživatelské služby portálu.

Filtr lékařských disciplín

Multimediální učební pomůcky lze dále filtrovat podle lékařských disciplín, o které má uživatel zájem, viz obrázek 5. Standardně jsou zatrženy všechny lékařské disciplíny, pro které na portálu existuje nějaký obsah. U každé disciplíny je dále v závorce uveden počet učebních pomůcek, které jsou k dispozici. Po zaktivování patřičných zatržitek je potřeba nastavení filtru potvrdit tlačítkem Potvrdit výběr. Dále jsou k dispozici tlačítka pro aktivaci respektive deaktivaci všech disciplín ve filtru.

Vyhledávání

Jednoduché vyhledávání pomocí jedné fráze je k dispozici na každé stránce portálu, a to v jeho záhlaví. Pomocí odkazu vyhledávání v levém vertikálním menu je možno vyhledávání dále omezit na:

- výběr obsahové sekce
- výběr lékařské disciplíny
- slova z autorských údajů
- výběr časového omezení

☐ Akutní medicína, toxikologie (0)	☐ Fyziologie, patofyziologie (0)	☐ Pediatrie, neonatologie (0)
☐ Alternativní medicína (0)	☐ Gastroenterologie (0)	☐ Pneumologie (0)
☒ Anatomie (2)	☐ Gynekologie, porodnictví (0)	☐ Preventivní lékařství, hygiena (0)
☒ Biochemie, chemie (12)	☒ Hematologie, onkologie (5)	☐ Psychiatrie, psychologie (3)
☐ Biofyzika (0)	☒ Histologie, embryologie (1)	☐ Radiologie (0)
☒ Biologie (1)	☐ Imunologie, alergologie (0)	☐ Revmatologie (0)
☒ Chirurgie, traumatologie, ortopedie (8)	☐ Infektologie, mikrobiologie (0)	☐ Sexuologie (0)
☒ Dermatologie (1)	☒ Kardiologie (1)	☐ Stomatologie (0)
☐ Diabetologie (0)	☐ Lékařská genetika (0)	☐ Urologie, nefrologie (0)
☐ Diagnostika (0)	☐ Neurologie, neurochirurgie (0)	☐ Vnitřní lékařství (0)
☐ Endokrinologie, metabolismus (0)	☐ Orfalmologie (0)	☐ Zdravotní sestry, ošetrovatelství (0)
☐ Farmakologie, farmacie (0)	☐ Otorinolaryngologie (0)	
☐ Fyziatrie, léčebná rehabilitace (0)	☐ Patologie (2)	

Obrázek 5: Seznamy multimediálních učebních pomůcek lze filtrovat pomocí výběru lékařských disciplín.

Třídění a stránkování anotací

Nalezené záznamy o výukových materiálech se vždy zobrazí ve formě seznamu anotací. Příklad jedné anotace je vidět na obrázku 6. Obsahuje název materiálu, údaje o autorech, údaj o zařazení do lékařských disciplín a odkaz na celý článek. Údaj o lékařské disciplíně zároveň slouží jako odkaz na seznam všech typů učebních pomůcek pro danou disciplínu. Ikona vpravo nahoře ukazuje na typ materiálu (rozlišují se digitální videa, výukové weby, e-learningové kurzy a podklady k přednáškám). Toto vizuální odlišení typů materiálů slouží především v případech, kdy uživatel vyhledává libovolný typ výukové pomůcky.

Mikroskopická anatomie na Internetu

Učební text a atlas

Autoři projektu: M. Sedláčková, L. Ilkovic

Autoři textové části: D. Horký, S. Čech

Autoři obrazové části: M. Sedláčková, L. Ilkovic

Autor flash prezentace: L. Ilkovic

Celý článek | Obor: [Histologie, embryologie](#) | Autor: Prof. MUDr. Drahomír Horký, DrSc., Prof. MUDr. RNDr. Svatopluk Čech, DrSc. | Poslední úpravy: 22.11.2005

Obrázek 6: Příklad anotace záznamu o nalezeném výukovém materiálu.

Seznam nalezených záznamů je stránkován a tříděn. Počet záznamů na stránce je standardně nastaven na hodnotu 10 a záznamy jsou seříděny podle data zveřejnění materiálu sestupně.

Stránkování i třídění lze dále upravit pro každého uživatele v jeho osobním nastavení, viz dále. Setřídění je možné nastavit:

- podle data zveřejnění
- podle data poslední úpravy
- podle názvu
- podle autora
- podle sekce.

Omezení přístupu

Každý výukový materiál, který je na portálu zveřejněn, se skládá z:

- popisného článku (vždy veřejná část, přístupná komukoli)
- a sady příloh (přístup ke odděleným souborům může být omezen).

Přílohy jsou odkazovány na konci každého popisného článku, viz obrázek 7.

Soubory ke stažení:

Název	Popis	Datum	Velikost	Mohou stahovat
atlas_poruchy_reci_bez_kazuistik.pdf	Atlas - textová část	05.12.2005	23,84 MB	registrovaní uživatelé
atlas_poruch_reci_case12.zip	Ukázka: Kazuistika 12	05.12.2005	1,63 MB	registrovaní uživatelé

Obrázek 7: Seznam příloh k popisnému článku.

Skupinu uživatelů, kteří si mohou přílohu stáhnout na lokální PC a prohlédnout si ji, je omezen dle přání autora zveřejněného materiálu. Stažení přílohy může být omezeno na:

- anonymní uživatelé: v podstatě žádná omezení,
- registrované uživatelé: uživatel má na portálu své uživatelské jméno a heslo, které nijak nesouvisí s IS MU,
- uživatelé MU: uživatel je registrovaný na portálu a dále se prokázal platnou kombinací UČO a hesla z IS MU,
- uživatelé LF MU: uživatel je registrovaný na portálu a dále se prokázal platnou kombinací UČO a hesla z IS MU. IS MU navíc indikuje, že tento uživatel je studentem nebo pedagogem studijního oboru akreditovaného na LF MU.
- osobní vyžádání u autora: registrovaný uživatel portálu si vyžádá formou osobní komunikace u autora materiálu možnost jeho stažení, které je pak umožněno vygenerováním jednorázového odkazu, jenž uživatel najde na stránce s informacemi o svém uživatelském účtu.

Registrace uživatele na portálu a ověření UČO a hesla z IS MU se provádí pomocí uživatelského nastavení, které je probráno v následující kapitole.

Služby portálu

Nejdůležitější službou portálu je správa uživatelského účtu. K dispozici jsou dále možnosti čtení obsahu portálu na zařízeních PDA, využívání kanálu RSS a vyhledávání.

Uživatelský účet

Po kliknutí na odkaz „Váš účet“ v levém horizontálním menu (viz. obrázek 4) je možné přihlásit se pomocí uživatelské jména a hesla. Pokud těmito údaji uživatel nedisponuje, může se tamtéž zaregistrovat, viz obrázek 8. Nutným údajem je jen emailová adresa, na kterou přijde email s tzv. aktivačním odkazem, na který je nutné pro dokončení registrace kliknout. Tímto způsobem je ověřeno, že emailová adresa byla zadána správně a uživatel dokáže došlé zprávy vybírat. Uživatelský účet má nastavenou tzv. dobu expirace. Po ní je platnost tohoto účtu zrušena a je potřeba znovu se na portálu zaregistrovat. Standardně je doba expirace nastavována na 1 rok.

Nová registrace/Přihlášení

Registrace nového uživatele (povinné údaje)

Uživatelské jméno:

E-mail:

Heslo:

Heslo znovu:
(Ponechte prázdné pokud si heslo přejete vygenerovat automaticky.)

Váš požadavek bude ověřen administrátorem. Pro správnou funkci přihlašování je třeba mít povoleny cookies.

Jako registrovaný uživatel můžete:

- stahovat soubory s omezeným přístupem
- posílat příspěvky, vypisovat jejich přehled, editovat je a mazat
- zobrazovat informace o dalších uživateliích a jejich příspěvcích
- posílat soukromé zprávy dalším uživatelům
- odebírat novinky emailem
- přizpůsobovat si svůj profil

Vámi zadané údaje nebudou v žádném případě předány třetím osobám.

[\[Přihlášení | Zapoměl\(a\) jste heslo?\]](#)

Obrázek 8: Registrační formulář. Automaticky generována zpráva s potvrzením registrace uživatele na portálu přijde na zadanou emailovou adresu.

Ostatní služby modulu uživatelský účet jsou určeny hlavně pro autory, kteří na portálu zveřejňují své materiály, viz tabulka 1.

Download

Přístup k dokumentům týkajícím se provozu portálu. Jsou zde ke stažení mj. aktuální verze dokumentů „Návod pro uživatele“ a „Návod pro autory“.

Verze pro PDA

Pod tímto odkazem má uživatel možnost prohlížet si portál v podobě optimalizované pro malá PDA zařízení.

Tabulka 1: Možnosti uživatelského nastavení a příslušné služby.

	Úvodní stránka účtu	Základní přehled: emailová adresa, počet osobních zpráv, publikované materiály (týká se hlavně autorů), hlášení o zbývajícím době do expirace uživatelského účtu.
	Osobní údaje	Nepovinné rozšíření kontaktních údajů (týká se hlavně autorů). Nastavení stránkování a třídění v seznamu anotací. Nastavení zasílání občasných newsletterů emailem. Možnost změnit si heslo.
	Autentizace IS MU	<p>Formulář pro ověření uživatelského účtu (UČO) a sekundárního hesla. Při úspěšné autentizaci získává uživatel přístup i k materiálům, u kterých je nastavená vyšší úroveň restrikce (viz výše). Autentizace je nutno provést vždy, když vyprší platnost uživatelského účtu v rámci portálu. K dispozici je i odkaz na stránku do IS, kde možno nechat si vygenerovat sekundární heslo.</p> <p>Po zadání UČO a sekundárního hesla se objeví hlášení, které určuje rozsah uživatelských oprávnění, např.:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">Zpřístupnění autentizovaných služeb Informačního systému Masarykovy univerzity (IS MU)</p> <p style="background-color: #ffffcc; padding: 2px;">Jste ověřeným uživatelem IS MU. Vaše UČO: 195581</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jako ověřený uživatel IS MU můžete stahovat soubory s oprávněním Lidé na MU. <p>Nejste studentem nebo pedagogem jednoho ze studijních oborů akreditovaných na Lékařské fakultě MU.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemůžete stahovat soubory s oprávněním Lidé na LF. </div>
	Čekající příspěvky	Přehled materiálů, které autor poslal na portál ke zveřejnění a dosud nebyly publikovány. (týká se hlavně autorů)
	Osobní zprávy	Komunikační systém portálu mezi administrátory a autory. (týká se hlavně autorů)
	Odhlášení	Ukončení práce v režimu přihlášeného uživatele.

RSS informační kanál

RSS (Rich Site Summary) je služba, pomocí které lze sledovat novinky na portálu prostřednictvím tzv. RSS čteček. Do čtečky zadejte portál jako nový zdroj s URL <http://portal.med.muni.cz/backend.php>. Tento odkaz je umístěn také v zápatí portálu.